

KIDN KONSTYTUCJA DLA NAUKI

KOMUNIKAT MNISW

O REPREZENTOWANEJ DYSCYPLINIE I DOTYCZĄCY LICZBY N

30 października 2018

Po wejściu w życie Konstytucji dla Nauki pracownicy, których działalność jest związana z prowadzeniem działalności naukowej, muszą przypisać się do dziedzin i dyscyplin określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz. U. 1818). Pod wyrażeniem „działalności związanej z prowadzeniem działalności naukowej” rozumiemy aktywność obejmującą badania naukowe, prace rozwojowe oraz twórczość artystyczną.

Podstawowym narzędziem w tym procesie są dwa oświadczenia:

1. oświadczenie o reprezentowanej dziedzinie nauki lub sztuki i **dyscyplinie naukowej lub artystycznej**,
2. oświadczenie upoważniające podmiot zatrudniający do zaliczenia pracowników do liczby pracowników prowadzących działalność naukową, tzw. **liczby N**.

Oświadczenia są składane na potrzeby wynikające z przepisów nowej ustawy, związane przede wszystkim z **ewaluacją jakości działalności naukowej, podziałem środków z subwencji na utrzymanie i rozwój potencjału naukowego oraz wyłanianiem niektórych gremiów (m.in. Rady Doskonałości Naukowej)**.

Dla ułatwienia procesu przypisywania się pracowników do dziedzin i dyscyplin wynikających z nowej klasyfikacji przedstawiamy Państwu odpowiedzi na najczęściej zada-

ŹRÓDŁO: MNISW

wane pytania związane z procesem przypisywania się pracowników do dyscyplin.

Przykłady oświadczeń znajdują się na stronie: <http://konstytucjadlanauki.gov.pl/komunikat-w-sprawie-oswiadczen>

___Jakie przestanki należy uwzględnić, wskazując dyscypliny naukowe?

Oświadczenie o reprezentowanych dyscyplinach naukowych składa się, biorąc pod uwagę:

___ostatnio uzyskany stopień naukowy, stopień w zakresie sztuki lub tytuł profesora
lub

___aktualny dorobek naukowy lub artystyczny.

Ponadto, istotną wskazówką przy wyborze dyscyplin jest część uzasadnienia do rozporządzenia ws. wykazu dziedzin i dyscyplin, która wskazuje m.in. na zakres poszczególnych dyscyplin odniesiony do dotychczasowej klasyfikacji obszarów, dziedzin i dyscyplin.

Dodatkowe informacje:

___informacja w formie zestawienia tabelarycznego (do pobrania)

___informacja „Nowe rozporządzenie ws. dyscyplin - to rzetelna ocena badań naukowych” (20.09.2018 r.)

___cały tekst uzasadnienia znajduje się na stronie RCL

Podstawa prawna:

Art. 343 ust. 9 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668)

___Kiedy po raz pierwszy należy złożyć oświadczenia?

Oświadczenie o reprezentowanej dziedzinie nauki lub sztuki i dyscyplinie naukowej lub artystycznej należy złożyć po raz pierwszy **do 30 listopada 2018 r.**

Oświadczenie upoważniające do zaliczenia do liczby pracowników prowadzących działalność naukową dla celów ewaluacji jakości działalności naukowej należy złożyć po raz pierwszy **do 31 grudnia 2018 r.**

Terminowe złożenie oświadczeń jest szczególnie istotne, ponieważ kierownicy podmiotów muszą sprawozdać do systemu POL-on **do 15 stycznia 2019 r.** informacje dotyczące m.in. dwóch tych oświadczeń.

Podstawa prawna:

Art. 219 ust. 11 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1669)

Art. 219 ust. 10 ww. ustawy

Art. 219 ust. 5 ww. ustawy

___Kto powinien złożyć oświadczenia?

Oświadczenie o reprezentowanej dziedzinie i dyscyplinie składają zarówno osoby prowadzące działalność naukową, jak i osoby biorące udział w prowadzeniu działalności naukowej, zatrudnione na podstawie stosunku pracy w danym podmiocie. W praktyce złożenie oświadczenia ma znaczenie przede wszystkim w przypadku osób prowadzących działalność naukową w danej dyscyplinie, ponieważ to ich dorobek będzie uwzględniany w ewaluacji jakości działalności naukowej i to one będą brane pod uwagę w algorytmie podziału środków z subwencji na utrzymanie i rozwój potencjału badawczego. Oświadczenie w przypadku osób biorących udział w prowadzeniu działalności

naukowej jest istotne w kontekście wyborów do Rady Doskonałości Naukowej.

Natomiast oświadczenie upoważniające do zaliczenia do liczby pracowników prowadzących działalność naukową dla celów ewaluacji jakości działalności, składają wyłącznie pracownicy prowadzący działalność naukową (zatrudnieni na podstawie stosunku pracy w tym podmiocie). Takie upoważnienie można złożyć tylko w jednym podmiocie.

Podstawa prawna:

Art. 343 ust. 7 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1669)

Art. 265 ust. 5 ww. ustawy

___Jakie jest rozróżnienie pomiędzy osobami prowadzącymi działalność naukową, a biorącymi udział w prowadzeniu działalności naukowej?

Osoba prowadząca działalność naukową to pracownik, który prowadzi badania naukowe, prace rozwojowe lub działalność w zakresie twórczości artystycznej (opisane szerzej w art. 4 ustawy). Jest nią w rozumieniu ustawy **nauczyciel akademicki zatrudniony w grupie stanowisk badawczych lub badawczo-dydaktycznych oraz pracownik instytutu naukowego PAN lub instytutu badawczego zatrudniony na stanowisku pracownika naukowego**. Taka osoba jest zobowiązana do złożenia oświadczenia o reprezentowanej dyscyplinie/reprezentowanych dyscyplinach (na podstawie art. 343 ust. 7) oraz oświadczenia o zaliczeniu do liczby N w co najmniej jednej z reprezentowanych dyscyplin (na podstawie art. 265 ust. 5).

UWAGA! W przypadku, gdy dana osoba jest zatrudniona na takim stanowisku w więcej niż jednym podmiocie, jest zobowiązana do złożenia oświadczenia o zaliczeniu do N w jednym z tych podmiotów. Będzie więc zaliczana do liczby N w tym jednym podmiocie, natomiast jej wybrane osiągnięcia będą uwzględniane także w ewaluacji w podmiocie, w którym jest zatrudniona na drugim (lub kolejnym) etacie i prowadzi tam działalność naukową. Ustawa nie wyklucza możliwości złożenia oświadczeń także przez pracowników uczelni i instytutów, zatrudnionych na innych niż ww. stanowiska, jeżeli faktycznie prowadzą oni działalność naukową (opisaną w art. 4 ustawy) i posiadają w tym zakresie osiągnięcia będące przedmiotem ewaluacji.

Osoba biorąca udział w prowadzeniu działalności naukowej to pracownik pełniący funkcje pomocnicze w stosunku do osób prowadzących działalność naukową i nieposiadająca własnych (samodzielnych) osiągnięć naukowych lub artystycznych. Aktywność osób biorących udział w prowadzeniu działalności naukowej w danej dyscyplinie nie jest objęta ewaluacją jakości działalności naukowej. Pracownicy ci jednak posiadają czynne i bierne prawo wyborcze w wyborach do Rady Doskonałości Naukowej, pod warunkiem, że mają stopień doktora habilitowanego.

___W jaki sposób powinny być sprawozdawane informacje o udziale czasu pracy w dyscyplinie i w jakim celu są one wykorzystywane?

W odniesieniu do osób, które złożyły w danym podmiocie oświadczenie o reprezentowaniu dwóch dyscyplin i w co

najmniej jednej z nich prowadzą działalność naukową, konieczne jest wskazanie informacji o udziale czasu pracy w dyscyplinie. Informacje te wprowadzane są do POL-on przez rektora lub dyrektora instytutu (tylko kierownik podmiotu jest uprawniony do określenia tego udziału) i nie są obowiązkowym elementem oświadczenia składanego przez pracownika. Dobrą praktyką będzie jednak uzgadnianie tego wymiaru między pracodawcą a zainteresowanym pracownikiem przed zaprezentowaniem informacji o udziale czasu pracy. **Ministerstwo przewiduje, że informacje o udziale czasu pracy w dyscyplinie będą podawane z dokładnością do ¼, w związku z czym są możliwe dwie relacje: 50/50 oraz 75/25.**

Informacje o udziale czasu pracy w dyscyplinie będą uwzględniane w algorytmie podziału środków z subwencji na utrzymanie i rozwój potencjału badawczego oraz na potrzeby ewaluacji jakości działalności naukowej. W przypadku ewaluacji, dane te będą wykorzystywane do wyliczenia liczby N oraz limitu publikacji autorstwa danego pracownika, uwzględnianych w ewaluacji. Co do zasady, w ramach ewaluacji podmiot systemu szkolnictwa wyższego i nauki będzie mógł zgłosić **maksymalnie 4 publikacje autorstwa jednego pracownika** (nie licząc dodatkowego ważenia w przypadku publikacji wieloautorskich), ale przy założeniu, że dana osoba prowadzi działalność naukową w jednej dyscyplinie i jest zatrudniona na pełen etat. Liczba publikacji jednego pracownika, możliwych do zgłoszenia przez podmiot podlega dodatkowemu ważeniu w zależności od wymiaru czasu pracy oraz udziału czasu pracy w dyscyplinie w przypadku osób reprezentujących dwie dyscypliny.

WAŻNE! W związku z tym, że istotna liczba naukowców prowadzi działalność na styku różnych dyscyplin i będzie wskazywała w oświadczeniu dwie dyscypliny, przewidziano dla nich dodatkowe rozwiązanie. Będzie ono przydatne w sytuacji, w której jedna z tych dyscyplin nie podlega ewaluacji (z uwagi na niespełnianie warunku, o którym mowa w art. 265 ust. 4 ustawy - zatrudnianie według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego rok przeprowadzenia ewaluacji co najmniej 12 pracowników prowadzących działalność naukową w danej dyscyplinie, w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy związanej z prowadzeniem działalności naukowej w tej dyscyplinie).

W takim przypadku, liczba publikacji pracownika wykazywana w ewaluacji w ramach drugiej dyscypliny podlegającej ocenie, będzie większa o 25 punktów procentowych niż wynikałoby to z samego uwzględnienia udziału czasu pracy w tej dyscyplinie. Przykładowo, jeśli pracownik prowadzi działalność naukową w dyscyplinie x i y, udział jego czasu pracy w obu dyscyplinach wynosi odpowiednio 25% i 75%, a tylko dyscyplina y podlega ewaluacji, wówczas limit publikacji zgłaszanych do ewaluacji w ramach dyscypliny y, będzie wyliczany tak, jakby naukowiec poświęcał cały swój czas pracy w ewaluowanej dyscyplinie.

___Czy wskazanie konkretnych dyscyplin w oświadczeniach stanowi ograniczenie w kontekście postępowań awansowych?

Nie. W tym zakresie ustawa jednoznacznie przesądza o odrębności oceny instytucjonalnej i oceny indywidualnego dorobku w ramach postępowań awansowych, co jest istotne zwłaszcza dla osób prowadzących działalność naukową

na styku kilku dyscyplin. Oświadczenia są składane w celach, które są określone w przepisach ustawy i rozporządzeń, a związane są przede wszystkim z ewaluacją jakości działalności naukowej, podziałem środków finansowych z subwencji oraz wyłanianiem niektórych gremiów. **Reprezentowanie konkretnej dyscypliny na mocy złożonego oświadczenia nie jest rozstrzygające w kontekście możliwości ubiegania się o stopień czy tytuł profesora.** Kandydat do stopnia doktora habilitowanego powinien przede wszystkim posiadać „w dorobku osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny”, a kwestia spełnienia tego warunku będzie przedmiotem oceny recenzentów. **Brak jest podstaw prawnych, aby zakwestionować możliwość ubiegania się o stopień w określonej dyscyplinie tylko na podstawie niezgodności dyscypliny wynikającej z oświadczenia z dyscypliną wskazaną we wniosku o nadanie stopnia.**

___Czy kolejność wskazanych dyscyplin reprezentowanych przez pracownika w oświadczeniu, o którym mowa w art. 343 ust. 7, jest istotna?

Z prawnego punktu widzenia nie ma to znaczenia, jednak kolejność wskazanych dyscyplin jest wskazówką dla Zintegrowanego Systemu Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on, jak domyślnie mają być przyporządkowywane osiągnięcia naukowe lub artystyczne pracownika prowadzącego działalność naukową w dwóch dyscyplinach. W ten sposób z uwagi na to, że większość osiągnięć zostanie już przyporządkowana do właściwej dyscypliny, sprawozdawcy będą zobowiązani do skorygowania jedynie części osiągnięć, co będzie dla nich istotnym obciążeniem. W przeciwnym wypadku, musieliby oni przypisywać wszystkie osiągnięcia po kolei. Aby jak najbardziej ułatwić pracę sprawozdawcom, **jako pierwszą sugeruje się wskazać dyscyplinę, w której przewidywana jest większa liczba osiągnięć naukowych, lub w której udział czasu pracy będzie większy.**

___Czy pracownicy naukowcy będą dodatkowo upoważniać zatrudniające ich podmioty do wykazywania w ramach ewaluacji konkretnych publikacji?

Tak, naukowcy składają oświadczenie upoważniające dany podmiot do zaliczenia ich osiągnięć w ramach ewaluacji w poszczególnych dyscyplinach. Informacje wynikające z tych oświadczeń nie są zawarte w pakiecie danych, które muszą być sprawozdane do 15 stycznia 2019 r. **Dodatkowe wyjaśnienia wraz z przykładami oświadczeń zostaną uwzględnione w nowym przewodniku po ewaluacji jakości działalności naukowej, który zostanie opracowany po opublikowaniu rozporządzenia w sprawie ewaluacji.**

Podstawa prawna:

Art. 265 ust. 13 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1669)

Źródło: <http://konstytucjadlanauki.gov.pl/komunikat-w-sprawie-oswiadczen>